

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18CoPr/16/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8512200065
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Kupková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2012:8512200065.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Kupkovej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mariany Muránskej v právnej veci navrhovateľky T. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom I. XX, U. O., zastúpenej JUDr. Mariánom Gelenekym, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Garbiarska 20, Stará Ľubovňa proti odporcovi P. Z., živnostníkovi, s miestom podnikania XXX XX W. XX, IČO: 37 683 829, o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu v Starej Ľubovni č.k. 5Cpr/1/2012-58 zo dňa 18.4.2012 a o námietke zaujatosti sudkyne JUDr. Judity Dubjelovej, jednohlasne takto

rozhodol:

Sudkyňa JUDr. Judita Dubjelová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci sp. zn. 5Cpr/1/2012 Okresného súdu v Starej Ľubovni.

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o určení neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru.

M e n í rozsudok vo výroku o určení neplatnosti dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 14.11.2011 z dôvodu zníženia stavu pracovníkov, nadbytočnosť a o určení neplatnosti dohody o skončení pracovného pomeru z dôvodu porušenia pracovnej disciplíny zo dňa 14.11.2011 podľa ktorých mal pracovný pomer skončiť ku dňu 15.11.2011 tak, že v tejto časti návrh z a m i e t a.

Navrhovateľke sa prisudzuje náhrada trov konania vo výške 397,86 eur a odporca je povinný ju zaplatiť JUDr. Mariánovi Gelenekymu, advokátovi, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru, vykonané písomným podaním odporcu zo dňa 11.11.2011 je neplatné. Určil, že neplatné sú dohoda o skončení pracovného pomeru z 14.11.2011 z dôvodu zníženia stavu zamestnancov, nadbytočnosť, ktorou mal pracovný pomer skončiť dňom 15.11.2011 a dohoda o skončení pracovného pomeru zo dňa 14.11.2011 z dôvodu porušenia pracovnej disciplíny, podľa ktorej mal pracovný pomer skončiť dňom 15.11.2011. Uložil odporcovi uhradiť navrhovateľke trovy konania vo výške 318,28 eur na účet jej právneho zástupcu.

V rozhodnutí vychádzal zo zistenia, že navrhovateľka pracovala u odporcu na základe pracovnej zmluvy od 1.1.2002 ako čašníčka. Dňa 11.11.2011 odporca dal odporcu navrhovateľke písomne okamžité skončenie pracovného pomeru v ktorom ako dôvod skončenia pracovného pomeru uviedol iba ustanovenie § 68 ods. I, písm. b) Zákonníka práce s tým, že pracovný pomer mal skončiť doručením okamžitého skončenia pracovného pomeru. Toto okamžité skončenie pracovného pomeru nedoručil navrhovateľke do vlastných rúk, ale ho nechal na prevádzke odporcu a jeho pracovníčka ho odovzdala

manželovi navrhovateľky. Ďalej zistil, že odporca umožnil navrhovateľke pracovať aj v dňoch 11., 12. a 13.11.2011 a za tieto dni jej vykázal dovolenku. Dňa 14.11.2011 jej oznámil, aby doniesla tržbu a na prevádzke jej oznámil, že musí s ňou skončiť pracovný pomer, lebo ide do krachu. Navrhovateľka žiadala vyplatenie odstupného, s čím nesúhlasil. Dňa 14.11.2011 odporca vypracoval písomne dva alternatívne návrhy dohôd na skončenie pracovného pomeru s navrhovateľkou s tým, že podľa jedného návrhu mal pracovný pomer skončiť z dôvodu zníženia stavu zamestnancov - nadbytočnosť a pracovný pomer mal skončiť ku dňu 15.11.2011 a v druhom návrhu dohody na skončenie pracovného pomeru mal pracovný pomer skončiť z dôvodu porušenia pracovnej disciplíny, taktiež ku dňu 15.11.2011. Navrhovateľka návrhy dohôd o skončení pracovného pomeru odmietla podpísať, neprevzala ich, preto jej ich doručoval poštou. Z výpovede odporcu zistil, že navrhovateľka sa mala rozhodnúť, ktorú dohodu o skončení pracovného pomeru podpíše. Odporca potvrdil, že nebol dôvod na rozviazanie pracovného pomeru dohodou z dôvodu nadbytočnosti, pretože následne prijal na jej miesto novú pracovníčku. Odporca trval na tom, že navrhovateľka hrubým spôsobom porušovala pracovnú disciplínu tým, že predávala na prevádzke svoju kávu alkohol, v dôsledku čoho mu vznikla strata. Navrhovateľka trvala na ďalšom zamestnávaní v zmysle pracovnej zmluvy. Ďalej zistil, pokiaľ sa týka neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, že navrhovateľka si právo uplatnila v dvojmesačnej prekluzívnej lehote v súlade s ustanovením § 77 Zákonníka práce. S poukazom na ustanovenie § 70 Zákonníka práce dospel k záveru, že okamžité skončenie pracovného pomeru odporcu s navrhovateľkou podľa § 68 ods. 1, písm. b) Zákonníka práce je neplatné z dôvodu, že odporca v ňom skutkovo nevymedzil dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru a odkaz iba na ustanovenie § 68 ods. 1, písm. b) Zákonníka práce je nepostačujúci. Okrem toho odporca nepreukázal, že okamžité skončenie pracovného pomeru doručil podľa § 38 ods. 1 Zákonníka práce do vlastných rúk. Tieto nedostatky Zákonník práce sankcionuje neplatnosťou, preto návrhu navrhovateľky o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru vyhovel. V časti návrhu o určenie neplatnosti dohôd o skončení pracovného pomeru dospel k záveru, že ani tieto dohody nie sú platné, pretože k ich uzavretiu nedošlo v zmysle § 60 Zákonníka práce. Zároveň konštatoval, že nebol ani dôvod ukončiť pracovný pomer zo strany odporcu s navrhovateľkou pre nadbytočnosť, pretože na miesto navrhovateľky prijal novú pracovníčku V. P. a to od 23.11.2011. S ohľadom na uvedené zistenia považoval za neplatné aj obidve dohody o skončení pracovného pomeru z 14.11.2011. Zamietol návrh odporcu na doplnenie dokazovania ohľadne porušovania pracovnej disciplíny navrhovateľkou z dôvodu hospodárnosti a skutočnosti, že skutkovo nebol tento dôvod vymedzený ani v okamžitom skončení pracovného pomeru ani v návrhu dohody na ukončenie pracovného pomeru zo strany odporcu. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľke, ako úspešnej účastníčke, priznal plnú náhradu trov konania, ktoré v odôvodnení rozsudku aj špecifikoval podľa jednotlivých vykonaných úkonov a právne odôvodnil príslušnými ustanoveniami vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov pri poskytovaní právnych služieb.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa včas podal odvolanie odporca a žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň vzniesol aj námietku zaujatosti voči zákonnej sudkyňi žiadal ju vylúčiť z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci. Podľa neho sudkyňa nadržuje právnomu zástupcovi navrhovateľky JUDr. Gelenekymu, lebo mu týmto spláca dlh z totality, keď vykonával funkciu predsedu Okresného súdu v Starej Ľubovni a prijímal ju vtedy za radovú sudkyňa na Okresný súd v Starej Ľubovni. Nesúhlasil s tým, žeby mal pracovný pomer navrhovateľky u neho ďalej trvať. Poukázal na to, že na pojednávaní dvakrát uvádzal ako k rozviazaniu pracovného pomeru došlo. Tvrdil, že 14.11.2011, keď mu navrhovateľka doniesla tržbu na jeho prevádzku do Casína, predložil jej na podpis dva alternatívne návrhy na rozviazanie pracovného pomeru dohodou k 15.11.2011.. Jeden sa týkal porušenia pracovnej disciplíny bez vymedzenia dôvodu a druhé pre nadbytočnosť. Navrhovateľka mu odmietla tieto návrhy na rozviazanie pracovného pomeru podpísať, čo sama potvrdila na súde. Druhé rozviazanie pracovného pomeru odmietla podpísať a toto jej bolo doručené dňa 21.11.2011, ktoré jej bolo zaslané doporučené s listom s tým, aby mu do 5 dní vrátila jedno z nich podpísané podľa toho, pre ktoré sa rozhodne. Tretie rozviazanie pracovného pomeru jej bolo doručené na stanici, v jeho prevádzkarni Bufet dňa 23.11.2011, ktoré prevzal jej manžel, čo potvrdila. Rozličné rozviazania pracovného pomeru jej doručil z dôvodu súcitu, aby mohla poberať z Úradu práce dávky. Naďalej tvrdil, že navrhovateľka porušovala pracovnú disciplínu ale sudkyňa odmietla dôkazy prijať. Sám potvrdil, že návrh dohody o rozviazaní pracovného pomeru dohodou z dôvodu nadbytočnosti nejestvoval, pretože navrhovateľka sa nestala nadbytočnou a on prijal 23.11.2011 ďalšiu pracovníčku.

Navrhovateľka sa k odvolaniu odporcu písomne vyjadrila a navrhla rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť ako vecne správny. K samotnému odvolaniu uviedol, že odporca svojím konaním hrubo porušil Zákonník práce tak, ako to uviedol súd prvého stupňa a to jednak pri doručovaní okamžitého skončenia pracovného pomeru a skutkovo nevymedzenia dôvodu podľa § 70 Zákonníka práce. Pokiaľ sa týka dohôd o skončení pracovného pomeru poukázal na to, že navrhovateľka ani jednu dohodu nepodpísala, nedošlo k zhodnému prejavu vôle ukončiť pracovný pomer a z tohto dôvodu ani nemohlo dôjsť k ukončeniu pracovného pomeru.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p., vec prejednal bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie odporcu nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj čiastočne správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozsudku má podklad v zistenom skutkovom stave.

Podľa § 68 ods. 1, písm. b), Zákonníka práce účinného od 1.9.2011 zamestnávateľ môže okamžite skončiť pracovný pomer výnimočne a to iba vtedy ak zamestnanec porušil závažne pracovnú disciplínu.

Podľa § 70 Zákonníka práce okamžité skončenie pracovného pomeru musí zamestnávateľ aj zamestnanec urobiť písomne, musí v ňom skutkovo vymedziť jeho dôvod tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom a musí ho v ustanovenej lehote doručiť druhému účastníkovi, inak je neplatné. Uvedený dôvod sa nesmie dodatočne meniť.

Pracovný pomer je možné skončiť iba spôsobom uvedeným v Zákonníku práce. Navrhovateľ zvolil formu okamžitého skončenia pracovného pomeru. Pre ukončenie pracovného pomeru touto formou sa vyžaduje, aby výpovedný dôvod ku dňu ukončenia pracovného pomeru touto formou bol daný. Pre platnosť výpovede sa však vyžaduje v zmysle § 70 Zákonníka práce, aby výpovedný dôvod bol v písomnom vyhotovení aj skutkovo vymedzený tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom. Nestačí dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru vymedziť všeobecne alebo iba citovať zákonné ustanovenie § 68 ods. 1, písm. b) Zákonníka práce. Skutkovo nevymedzený dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru Zákonník práce sankcionuje neplatnosťou.

Z obsahu spisu, najmä z písomného vyhotovenia okamžitého skončenia pracovného pomeru odporcom navrhovateľke vyplýva, že odporca skutkovo dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru vôbec nevymedzil iba všeobecne uviedol, že okamžite končí pracovný pomer s navrhovateľkou z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny podľa § 68 ods. 1, písm. b) Zákonníka práce. Akého konkrétneho závažného porušenia pracovnej disciplíny sa navrhovateľka dopustila z tohto listu nie je zrejmé. Taktiež súd prvého stupňa správne zistil, že okamžité skončenie pracovného pomeru nebolo doručené navrhovateľke zákonom predpísaným spôsobom. Zákonník práce v ustanovení § 38 ods. 1 ukladá zamestnávateľovi, aby písomnosti týkajúce sa vzniku, zmeny a skončenia pracovného pomeru doručovať zamestnancovi do vlastných rúk. Písomnosti môže doručiť zamestnávateľ zamestnancovi na pracovisku, v jeho byte alebo kdekoľvek, kde bude zastihnutý. Vždy však musí dôjsť k odovzdaniu písomnosti zamestnancovi, a nie rodinnému príslušníkovi, ako to bolo v predmetnej veci, keď písomnosť bola odovzdaná manželovi navrhovateľky.

Pokiaľ sa týka okamžitého skončenia pracovného pomeru sa odvolací súd plne stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že okamžité skončenie pracovného pomeru dané odporcom navrhovateľke dňa 11.11.2012 je podľa § 70 Zákonníka práce neplatné, pretože odporca skutkovo nevymedzil dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru ani ho nedoručil zákonom predpísaným spôsobom. Pokiaľ bol toho názoru, že navrhovateľka porušila pracovnú disciplínu tým, že predávala v jeho prevádzke kávu

a alkohol, pre platnosť bol povinný práve tento dôvod v písomnom vyhotovení okamžitého skončenia pracovného pomeru uviesť. Keďže ho neuviedol nemožno ho nahradiť dokazovaním v súdnom konaní.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru je vecne správne, preto ho odvolací súd postupom podľa § 219 ods. I O.s.p. potvrdil.

Pokiaľ sa týka neplatnosti dohôd o skončení pracovného pomeru zo dňa 14.11.2012 v dvoch alternatívach, t.j. z dôvodu nadbytočnosti alebo z dôvodu porušenia pracovnej disciplíny, v tomto smere súd prvého stupňa z vykonaného dokazovania síce vyvodil správny právny záver, avšak jeho rozhodnutie o neplatnosti týchto dohôd nemá oporu v zákone.

Podľa § 60 ods. I Zákonníka práce, ak sa zamestnávateľ a zamestnanec dohodnú na skončení pracovného pomeru, pracovný pomer sa skončí dohodnutým dňom.

Dohoda o skončení pracovného pomeru je dvojstranný právny úkon, vyžadujúci súhlasný prejav ako zamestnávateľa tak aj zamestnanca skončiť pracovný pomer dohodnutým dňom. Ak k obojstrannému súhlasnému prejavu nedôjde, nedôjde ani k vzniku právneho úkonu. Právny úkon definuje ustanovenie § 34 Občianskeho zákonníka ako prejav vôle, smerujúci k vzniku, zmene alebo zániku tých práv a povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spáčajú. Konanie subjektu, ktoré tejto definícii nezodpovedá, nemožno považovať za právny úkon, preto v takomto prípade nemožno uvažovať ani o prípadnej platnosti či neplatnosti právneho úkonu.

Z vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa a to z písomných návrhov odporcu na ukončenie pracovného pomeru dohodou zo dňa 14.11.2011, podľa ktorých mal skončiť pracovný pomer s navrhovateľkou dohodou k 15.11.2011 buď z dôvodu porušenia pracovnej disciplíny alebo z dôvodu nadbytočnosti je zrejmé, že k uzavretiu dohody, ako dvojstranného právneho úkonu nedošlo, pretože s týmito návrhmi navrhovateľka nesúhlasila a nepodpísala ich. Postup odporcu, ktorým vyžadoval podpísanie jedného návrhu dohody o ukončení pracovného pomeru, lebo v opačnom prípade bude mať za to, že s tým odporkyňa súhlasí podľa § 143 nemá oporu v Zákonníku práce. Ustanovenie § 143 rieši otázku prekážok v práci a nie je aplikovateľné v predmetnej veci.

S ohľadom na skutočnosť, že k dohode medzi odporcom a navrhovateľkou skončiť pracovný pomer dohodou k 15.11.2011 nedošlo, nedošlo ani k uzavretiu právneho úkonu preto nebolo možné rozhodovať ani o ich a z tohto dôvodu ani nemohlo dôjsť k skončeniu pracovného pomeru navrhovateľky u odporcu. V tomto smere súd prvého stupňa pochybil, keď určil neplatnosť dohôd o skončení pracovného pomeru, k uzavretiu ktorých nedošlo. Odvolací súd napravil toto pochybenie súdu prvého stupňa a v časti navrhovateľkou uplatneného práva na určenie neplatnosti dohôd o skončení pracovného pomeru postupom podľa § 220 O.s.p. a zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalobu zamietol.

Odporca v odvolaní vzniesol aj námietku predpojatosti voči zákonnej sudkyňi JUDr. Judite Dubjelovej. Podľa neho sudkyňa nadržiava právnomu zástupcovi JUDr. Gelenekymu, lebo mu spláca dlh z totality, keď vykonával funkciu predsedu Okresného súdu v Starej Ľubovni.

Krajský súd v Prešove, ako nadriadený Okresnému súdu v Starej Ľubovni podľa § 16 ods. I, tretia veta O.s.p. posudzoval opodstatnenosť tvrdenej o nezaujatosti zákonnej sudkyne JUDr. Judity Dubjelovej z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci.

Sudkyňa sa k námietke zaujatosti vznesenej odporcom písomne vyjadrila. Uviedla, že v predmetnej veci sa necíti zaujatá. Uviedla, že právneho zástupcu navrhovateľky pozná, ale neudržiava s ním bližšie kontakty, nenavštevujú sa. Tvrdenia odporcu považuje za nepravdivé a osočujúce.

K námietke zaujatosti sa vyjadril aj právny zástupca navrhovateľky. Uviedol, že na Okresnom súde v Starej Ľubovni pracoval do roku 1992. Nerozhodoval o prijatí JUDr. Dubjelovej do pracovného pomeru, pretože o tejto skutočnosti rozhodol Krajský súd v Košiciach. Medzi ním a JUDr. Dubjelovou nie je žiaden „dlh“ ako to uvádza odporca. Poukázal na skutočnosť, že samotná sudkyňa poučila účastníkov konania pred začatím konania o možnosti vzniesenia námietky zaujatosti voči jej osobe, pričom odporca námietku voči sudkyňi nevzniesol.

Podľa § 14 ods. 1, 3 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti. Dôvodom vylúčenia sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach.

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k spravodlivému prejednaní veci, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Z hľadiska vylúčenia sudcu je právne významným vzťah sudcu buď k prejednávanej veci (o ktorý ide v prípade konkrétneho záujmu sudcu na určitom spôsobe skončenia konania alebo rozhodnutia o veci) alebo k zástupcovi účastníka konania (ide oň napríklad v prípade rodinného alebo priateľského vzťahu sudcu k účastníkovi konania) alebo jeho zástupcovi. Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaní veci, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo ich zástupcom

Odvolačný súd nezistil žiaden zákonný dôvod, pre ktorý by bolo potrebné vylúčiť zákonnú sudkyňu z prejednávania a rozhodovania v predmetnej veci. Nebolo preukázané, žeby zákonná sudkyňa mala pomer k veci, k účastníkom konania ani ich zástupcom. Vznesenú námietku zaujatosti odporcom voči zákonnej sudkyňi považuje odvolací súd nedôvodnou a zákonnú sudkyňu nevylúčil z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

O trovách celého konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 3 a 142 ods. 1 O.s.p. Priznal podľa § 142 ods. 3 O.s.p. navrhovateľke náhradu trov prvostupňového konania vo výške, ako ich ustálil súd prvého stupňa tj. v sume 318,28 eur, pri vyčíslení ktorých nezistil pochybenie. Na priznanie trov nemení nič skutočnosť, že čiastočne bola žaloba zamietnutá, nakoľko sa týkala iba nepatrných častí neúspechu, nakoľko primárne si navrhovateľka uplatnila právo na určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru. V odvolacom konaní bola navrhovateľka úspešnou účastníčkou, preto jej boli priznané aj trovy odvolacieho konania vo výške 79,58 eur a to za vyjadrenie k odvolaniu v sume 58,69 eur, režijný paušál 7,63 eur, 20% DPH v sume 13,26 eur. Celkom priznané trovy prvostupňového konania a odvolacieho konania predstavujú sumu 397,86 eur, a ich zaplatenie uložil odporcovi, ako neúspešnému účastníkovi priamo právnomu zástupcovi navrhovateľky podľa § 149 ods. 1 O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.